

PREFAȚĂ

În numărul său din 18 decembrie 2003, cunoscuta publicație pariziană Le Figaro, publica sub titlul “Stradivarius - viorile venite din frig” un interesant articol care pune în evidență valențele dendrocronologiei ca știință a descifrării informațiilor oferite de inelul anual. Plecând de la distribuția inelelor anuale de pe fața viorii “Le Messie” cunoscutul dendrocronolog Henri Grissino-Mayer, profesor la Universitatea din Tennessee, a constatat între altele că arborele din care a fost confecționată renumitul și valorosul instrument muzical, a crescut în perioada 1577-1687, suprapusă parțial peste așa zisă “mica glaciațiune” (minima Maunder) într-o zonă de mică altitudine. Vioara a fost produsă în 1716 după ce lemnul s-a uscat un număr de 29 de ani.

Lăsând la o parte aspectele de senzație, de fapt divers, oferite marelui public, trebuie subliniat faptul că dendrocronologia cu diversele ei ramuri, reprezintă instrumentul cu ajutorul căruia natura (care se știe se lasă cunoscută pas cu pas, numai prin dificile eforturi științifice) ne dezvăluie multiple secrete, care în alte condiții ar rămâne înglobate în lemn, necunoscute pentru totdeauna.

Dendrocronologia, vine să exploateze caracterul dual al arborelui : de cronicar și cronică, în același timp. Numai omul mai are această dublă însușire, dar și el este afectat de subiectivitate și erori, dovada fiind diferitele variante ale aceluiași eveniment istoric. Arborele, în schimb nefiind expus influențelor de natură socială, politică sau religioasă, înregistrează cu fidelitate orice modificare la care este martor. Inelul anual poartă înscrisă orice schimbare intervenită în mediul proximal al arborelui fie că i se datorează presiunii concurenței sau competiției sau modificărilor mediului climatic, edafic, biologic, geomorfologic.

Dendrocronologia este o știință de graniță relativ tânără, care în contextul general al dezvoltării științifice va permite cercetătorului să descifreze din ce în ce mai precis (să diminueze zgomotul) mulțimea de informații stocată și pusă la dispoziție de către arbori.

După o strălucită lucrare de doctorat, susținută în anul 2001 la Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava, care i-a conferit titlul neoficial de “cel mai tânăr doctor din silvicultura română”, după un mare număr de teme științifice și realizate cu succes în ultimii ani, tânărul cercetător Ionel Popa a avut curajul de a aborda frontal problemele de dendrocronologie, continuând cercetările sporadice începute la noi în țară.

Mai mult decât atât, a încercat și a reușit să scrie primul tratat de dendrocronologie apărut în România concretizat în prezenta carte. Tinerețea și competența l-au ajutat să pună în valoare rezultatele dobândite în cadrul programului de cercetare pe care l-a condus pe parcursul a numai 3 ani, fapt ce conferă lucrării evidențul caracter de originalitate și noutate.

Cunoștințele de matematică și informatică ale autorului asigură înaltul caracter științific al lucrării.

Se remarcă faptul că la baza acestei cărți a stat o asiduă documentare științifică dublată de o multitudine de rezultate proprii. Acestea din urmă au darul de a actualiza și de a promova cercetările dendrocronologice românești. Pentru cititorul specialist sunt deosebit de interesante atât informațiile cu privire la evoluția cercetărilor cât și cele referitoare la resursele dendrocronologice ale României. Același interes îl prezintă prescripțiile metodologice și aplicațiile proprii realizate cu ajutorul unor moderne instrumente statistice, de exemplu analiza în componente principale. De aici rezultă caracterul unic al apariției editoriale în peisajul literaturii științifice silvice românești.

Prin modul cum a fost gândită și concepută, cartea reprezintă un instrument valoros pentru specialiștii din învățământ, administrația și cercetarea silvică, nefiind altceva decât un pas înainte în dezvoltarea acestei fascinante științe, dendrocronologia.

Ne facem o datorie de onoare de a avertiza cititorul că despre autorul tânăr, competent și ambițios, va mai auzi în curând. Îl rugăm să țină aproape !

Radu Cenușă